

ΟΑΣΕ

(Οργανισμός για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη)

«Εκτελεστική Συνέλευση Ανθρώπινης Διάστασης» (Human Dimension Implementation Meeting)

Βαρσοβία, 19-30 Σεπτεμβρίου 2016

Συνεδρία 10: για την ανεκτικότητα και τη μη-διάκριση

Οικουμενική Ομοσπονδία Κωνσταντινουπολιτών

Θέμα: Επείγοντα Μέτρα Αποκατάστασης Απαιτούνται για την Αναζωογόνηση της Ελληνορθόδοξης Κοινότητας της Κωνσταντινούπολης Περιλαμβανομένου Πρόληψη Δημοσιευμάτων Μίσους

Η περίπτωση της αυτόχθονης ελληνορθόδοξης κοινότητας της Κωνσταντινούπολης, μαζί με τις κοινότητες των δύο νησιών του Αιγαίου, της Ίμβρου και της Τενέδου, που ανήκουν στην Τουρκία, αποτελεί τυπική περίπτωση εθνικής καθώς και θρησκευτικής μειονότητας, η οποία υπέστη σκληρές παραβιάσεις των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των μειονοτικών της δικαιωμάτων κατά τη διάρκεια ολόκληρου του 20^{ου} αιώνα. Ως αποτέλεσμα αυτής της καταπάτησης, η Κοινότητα έχει συρρικνωθεί από 125.000 μέλη σε περίπου 2.000 σήμερα, αριθμό που αποτελεί το 2% του πληθυσμού που υπολογίζεται να υπήρχε σήμερα, αν τα δικαιώματά της σέβονταν από το κράτος της Τουρκίας.

Το νομικό καθεστώς των παραπάνω μειονοτικών κοινοτήτων καθορίστηκε και τέθηκε υπό την προστασία της Διεθνούς Συνθήκης της Λωζάννης (24/7/1923). Παρόλο που η Συνθήκη συνέδραμε ουσιαστικά στην ίδρυση της Ρεπουμπλικανικής Τουρκίας, η Μειονότητα έπεσε θύμα εκτενών παραβιάσεων των ανθρωπίνων και θρησκευτικών της δικαιωμάτων κατά την περίοδο 1923-2003. Οι πιο δριμείς παραβιάσεις κατά της Εθνικής Μειονότητας είναι οι εξής: α) η επιστράτευση σε τάγματα εργασίας των ανδρών της μειονότητας ηλικιών 18-45 κατά το έτος 1941, β) ο «φόρος ευμάρειας» της περιόδου 1942-1944, με σκοπό την οικονομική εξόντωση των μειονοτήτων, γ) το τεράστιο κλίμακας πογκρόμ της 6^{ης} -7^{ης} Σεπτεμβρίου 1955 στην Κωνσταντινούπολη, ένα από τα πιο αποτρόπαια γεγονότα βίας στην μετα-πολεμική Ευρώπη, δ) οι καταναγκαστικές απελάσεις μελών της ελληνορθόδοξης κοινότητας που κατείχαν το καθεστώς των «Εταμπλί» σύμφωνα με τη Συνθήκη της Λωζάννης.

Επιπλέον, τα κρατικά αντι-μειονοτικά μέτρα έγιναν πιο έντονα μετά το πραξικόπημα του 1960, οπότε και εγκαθιδρύθηκε η «Ειδική Επιτροπή Μειονοτήτων» (Azinkiklar Taali Komisyonu), με οριζόντια δύναμη και στις τρεις αρχές, νομοθετική, δικαστική και εκτελεστική, της οποίας τα μέλη εκλέγονταν μέχρι και το 2004 από την κρατική υπηρεσία ασφαλείας. Όλες οι παραπάνω παραβιάσεις πραγματοποιήθηκαν παρά το γεγονός ότι η Τουρκία έχει υπογράψει την «Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου» ήδη από το 1954.

Είναι προφανές πως αν επιθυμείται η επιβίωση της Κοινότητας, είναι αναγκαίο να καταρτιστεί και να εφαρμοστεί ένα γενναίο πρόγραμμα επαναπατρισμού, κυρίως των

νεότερων μελών των εκπατρισμένων. Η Οι.Ομ.Κω., τα τελευταία πέντε χρόνια έχει καταθέσει στην τουρκική κυβέρνηση συγκεκριμένες προτάσεις, ώστε να καταστεί δυνατός ο επαναπατρισμός και κατ' επέκταση να αναζωογονηθεί η Κοινότητα. Επιπλέον, για να επιτευχθεί κάτι τέτοιο, δημοσιεύματα μίσους που έχουν εμφανιστεί κατά το παρελθόν σε μεγάλη έκταση, πρέπει να αποφευχθούν. Ένα πρόσφατο παρόμοιο παράδειγμα δημοσιευμάτων έντονου μίσους είναι και αυτό που είχε στο στόχαστρο το Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως ως θεσμό, καθώς και το πρόσωπο του ίδιου του Οικουμενικού Πατριάρχη. Ο ισχυρισμός σε αυτά τα άρθρα, σχετικά με υποτιθέμενη εμπλοκή του Οικουμενικού Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου στην απόπειρα πραξικοπήματος στην Τουρκία στις 15 Ιουλίου 2016, αποτελεί απόλυτα καταδικαστέα πράξη.

Έχουμε την πεποίθηση πως η κυβέρνηση της Τουρκίας θα διαψεύσει τις παραπάνω δημοσιεύσεις και θα λάβει τα κατάλληλα μέτρα ώστε το Οικουμενικό Πατριαρχείο να συνεχίσει ανενόχλητο την αποστολή του με στόχο την αμοιβαία ανεκτικότητα και ειρηνική συνύπαρξη σε ένα κόσμο διαιρεμένο και ταλαιπωρημένο από κάθε είδους διενέξεις.

Τελειώνοντας, αναλογίζοντας την έντονη συρρίκνωση του πληθυσμού της Ελληνορθόδοξης Κοινότητας, λόγω των παραπάνω αντι-μειονοτικών μέτρων, είναι επιτακτικό η κυβέρνηση της Τουρκίας να επισπεύσει τα προταθέντα μέτρα θεραπείας και αποκατάστασης προς την Ελληνορθόδοξη Μειονότητα της Κωνσταντινούπολης. Αυτό απαιτεί προσεκτικό έλεγχο και εφαρμογή των προτάσεων που έχουν κατατεθεί από την Οι.Ομ.Κω. προς τις Αρχές της Τουρκίας καθώς και μία επιτάχυνση των διαδικασιών ώστε να επιτευχθούν συγκεκριμένα αποτελέσματα.